

ఒక అభ్యర్థి.. ఒకే నామినేషన్!

ఒకేసారి జడ్పీటీసీ, ఎంపీటీసీకి పోటీ చేయటానికి నో చాన్స్

- కుటుంబంలోని ఓటర్లు అందరికీ ఒకే పోలింగ్ బూత్ లో ఓటుపాక్కు
- ఎంపీటీసీకి గులాబీ, జడ్పీటీసీ ఎన్నికకు తెలుపు బ్యాలెట్ పేపర్లు
- స్థానిక ఎన్నికల్లోనూ నోటా!
- జిల్లాల కలెక్టర్లకు ఆదేశాలు

ఎన్నికల నాటికి కొత్త ఓటర్లకు చాన్స్..

ములుగు ప్రతినిధి, జూలై 26(జనంసాక్షి) : గతంలో ఒక అభ్యర్థి అనేక పదవులకు పోటీచేసి అవకాశం కల్పించారు. ఇప్పుడు ఒక అభ్యర్థి ఒక్క పదవికే పోటీపడాలనే నిబంధనను తీసుకురానున్నట్లు సమాచారం. ఒక అభ్యర్థి ఒకేసారి జడ్పీటీసీ, ఎంపీటీసీ పదవులకు పోటీచేసే అవకాశమూ ఈసారి ఉండబోదని తెలుస్తున్నది. ఇలా ఈసారి స్థానిక ఎన్నికల్లో అనేక కొత్త నిబంధనలను అమలు చేయనున్నారని తెలుస్తున్నది. రాష్ట్రంలో స్థానిక సంస్థల ఎన్నికల రిజర్వేషన్స్ చిక్కుమండి వీడకపోయినా, షెడ్యూల్డ్ ఎమ్మెల్యేలైనా ఎన్నికలు నిర్వహించేందుకు అధికారులు సర్దుం సిద్ధం చేస్తున్నారు. గత లోక్ సభ ఎన్నికల సమయంలో రూపొందించిన ఓటర్ల జాబితా ఆధారంగా వంచాయతీలు, వార్డులు, ఎంపీటీసీ, జడ్పీటీసీ స్థానాలను విభజించారు. చనిపోయినవారి పేర్లను తొలగించి, కొత్తగా ఓటర్లను చేర్చి నూతన జాబితాను రూపొందించారు.

కొత్తగా నోటాను తీసుకొస్తున్నారు. 2004 నుంచి

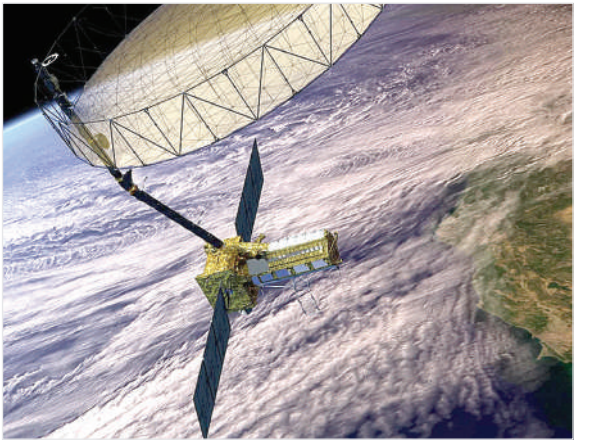
పార్లమెంట్, అసెంబ్లీ ఎన్నికల పోలింగ్ లో మాత్రమే అమలులో ఉన్న నోటా ఇప్పుడు స్థానిక ఎన్నికల్లోనూ అమలు చేయనున్నారు. ఈ మేరకు బ్యాలెట్ పేపర్లలో నోటాను ముద్రించాలని జిల్లా ఉన్నతాధికారులను ఎన్నికల అధికారులు ఇప్పటికే ఆదేశాలు జారీచేశారు. ఎంపీటీసీ పోలింగ్ కోసం గులాబీ, జడ్పీటీసీ ఎన్నిక కోసం తెలుపు రంగు బ్యాలెట్ల పేపర్లను సిద్ధం చేస్తున్నారు. గతంలో మండలం యూనిట్ తీసుకున్నందున ఒక కుటుంబంలో నలుగురు ఓటర్లు ఉంటే కొన్నిసార్లు వారి ఓట్లు వేర్వేరు పోలింగ్ కేంద్రాల పరిధిలో ఉండేవి. ఈసారి గ్రామాన్ని యూనిట్ గా తీసుకుంటున్నందున కుటుంబ సభ్యులందరూ ఒకే పోలింగ్ బూత్ పరిధిలో ఓటు వేసేలా చర్యలు తీసుకోనున్నారు. కుటుంబ సభ్యుల ఓట్లన్నీ ఒకే వార్డులో ఉండేలా చర్యలు తీసుకుంటున్నారు.

ఎన్నికల నాటికి కొత్త ఓటర్ల చేరిక, ఉన్నవారిలో మార్పులు, చేర్పులకు దరఖాస్తులను ఆహ్వానిస్తే వారి వివరాలతో వార్డుల వారీగా అనుబంధ జాబితానూ రూపొందిస్తారు. బ్యాలెట్ బ్యాక్కులు, బ్యాలెట్ పత్రాలను అధికారులు సిద్ధం చేసే పనిలో ఉన్నారు. గతంలో ఉన్న బ్యాలెట్లు, సీక్రెసు పరిశీలించాలని ఇప్పటికే పంచాయతీరాజ్ గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ డైరెక్టర్ నృజన ఆదేశించారు. ఎంతమంది ఎన్నికల రిటర్నింగ్ అధికారులు (ఆర్వోలు), సహాయ రిటర్నింగ్ అధికారులు (ఎఆర్వోలు), పోలింగ్ సిబ్బంది అవసరమని గుర్తించిన వివరాలను ఆన్ లైన్ లో పొందుపరిచారు. ఒక్కో పోలింగ్ స్టేషన్ కు ఒక ప్రెసిడెంట్ అధికారితో పాటు నలుగురు అధికారులను నియమించనున్నారు.

కలెక్టర్లకు ఎన్ కనీస్ ఆదేశాలు

స్థానిక సంస్థల ఎన్నికల నిర్వహణ కోసం జిల్లాల కలెక్టర్లకు రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘం (ఎన్ఈసీ) ఆదేశాలను జారీచేసింది. ఎన్నికల కోసం జిల్లా స్థాయి ప్రణాళికలు సిద్ధం చేయాలని ఆదేశించింది. ఈ మేరకు తాజాగా జిల్లాల కలెక్టర్లకు ఉత్తర్వులను జారీచేసింది. బ్యాలెట్ బ్యాక్కులు, పోలింగ్ సిబ్బంది, కావాల్సిన సామగ్రి, ఇతర సమాచారాన్ని నిర్ణీత ఫార్మాట్ లో పంపించాలని ఆదేశాల్లో పేర్కొన్నది.

- రాకెట్ క్రయోజనిక్ ఇంజన్ సాంకేతికతలో భారత్ విజయం
- అమెరికాతో సంయుక్తంగా తయారీ

ఔంగులూరు (జనంసాక్షి) : భారత్, అమెరికా కలిసి సంయుక్తంగా తయారు చేసిన 'ఎర్త్ ఇమేజింగ్ శాటిలైట్' అయిన సింధుటీక్ ఎవర్గ్రీన్ రాడార్ శాటిలైట్ ప్రయోగానికి సిద్ధంగా ఉంది. ఇది ఒక సాంకేతిక అద్భుతం, గేమ్ ఛేంజర్ గా మారుతుందని చెబుతున్నారు. ప్రకృతి వైపరీత్యాలు నుంచి ప్రాణాలను కాపాడేందుకు ఈ శాటిలైట్ ఉపయోగపడుతుంది. 1.3 బిలియన్ డాలర్ల పైగా ఖర్చుతో భారత్, అమెరికాలు కలిసి ఈ శాటిలైట్ ని రూపొందించాయి. భారత్ లోని శ్రీహరికోట లాంఛింగ్ సెంటర్ నుంచి ఈ ఉపగ్రహ ప్రయోగం జరుగుతుంది. భారతీయ రాకెట్ డ్వారా నిసార్ ని కక్షలోకి ప్రవేశపెట్టనున్నారు. ఒకప్పుడు, 90లలో అమెరికన్లు ఈ రాకెట్ అభివృద్ధిని దెబ్బతీయాలని చూశారు, ఇప్పుడు అదే రాకెట్ డ్వారా నిసార్ అంతరిక్షంలోకి ప్రవేశపెట్టబడుతుంది. జూలై 30న ఈ రాకెట్ శ్రీహరికోట నుంచి లాంచ్ చేయబడుతుంది. ఇలా చెబుతున్న దాని ప్రకారం.. నిసార్ ఉపగ్రహం 2392 కిలోల బరువు ఉంటుంది. 12 రోజుల వ్యవధిలో ఇది మొత్తం భూమిని అన్ని వాతావరణాలు, వర్షాలు, రాత్రుల్ని స్కాన్ చేసే డేటా ఇస్తుంది. నిసార్ భూమి ఉపరితలంపై మార్పులను, మంచు పలకల కదలికలు, వృక్ష సంపద మార్పులు చేర్పులను గుర్తించగలదు. దీనిని జియోసింక్రోనస్ శాటిలైట్ లాంఛ్ వెహికల్ మార్క్ 2 రాకెట్ ఉపయోగించి ప్రయోగిస్తారు. ఇది దేశీయంగా అభివృద్ధి చేసిన క్రయోజనిక్ ఇంజన్ తో పనిచేసే రాకెట్. 90లలో ఈ సాంకేతికత భారత్ కు రష్యా నుంచి అందకుండా అమెరికా అడ్డుకుంది. ఎక్కువ బరువు ఉండే, ఎర్త్ సింక్రోనస్ ఆర్బిట్ లో ఉపగ్రహాలను ప్రవేశపెట్టడానికి భారీ రాకెట్లు- అవసరం అవుతాయి. ఇది క్రయోజనిక్ టెక్నాలజీ

ఉపయోగించుకుంటుంది. భారత్ సొంతగా తన క్రయోజనిక్ టెక్నాలజీని అభివృద్ధి చేసుకునేందుకు 20 ఏళ్ల కష్టపడింది. అమెరికా తిరస్కరణలు భారత్ ని మరింత సమర్థంగా పనిచేసేలా చేసింది. ఈ టెక్నాలజీ పొందకుండా భారత్ పై ఆంక్షలు, ఒత్తిడిని కూడా ప్రయోగించింది. భారత శాస్త్రవేత్తలు ఎంతో కష్టపడి ఈ టెక్నాలజీని అభివృద్ధి చేశారు. ప్రస్తుతం, ఈ నిసార్ శాటిలైట్ ని డిఎస్ఎల్వీ మార్క్ -2 రాకెట్ ద్వారా ప్రయోగిస్తున్నారు. దీనికి స్వదేశీ క్రయోజనిక్ ఇంజన్లను వాడుతున్నారు. వివరకు అమెరికా అవంకారాన్ని భారత్ నవార్ చేసి ఈ టెక్నాలజీని సాధించింది. నిసార్ నానా, ఇన్సోల 50:50 శాతం భాగస్వామ్యంతో తయారవుతోంది. నిసార్ ప్రాజెక్ట్ కోసం భారత్ ఏకంగా రూ. 800 కోట్లు- ఖర్చు చేసింది. ఈ శాటిలైట్ భూమి, మంచు ఉపరితలాలను ప్రతి 12 రోజులకు రెండుసార్లు స్కాన్ చేస్తుంది. భారత్ ఎస్-బ్యాండ్ రాడార్ ను అందించడమే కాకుండా, రాకెట్ లాంచింగ్, ప్రయోగ సేవలను కూడా అందిస్తోంది. నిసార్ నిర్మాణానికి దాదాపుగా 11 ఏళ్లు పట్టింది.

హాస్పిటల్ శుభ్రంగా ఉంటే సరిపోదు!

రోగులకు మెరుగైన వైద్య సేవలు అందించండి
కొమరం భీమ్ ఆసిఫాబాద్ కలెక్టర్ వెంకటేష్

కొమరం భీమ్ ఆసిఫాబాద్ జిల్లా బ్యూరో జూలై 26 (జనం సాక్షి) : హాస్పిటల్ శుభ్రంగా ఉంటే... మాత్రమే సరిపోదని, రోగులకు మెరుగైన వైద్య సేవలు అందించాలని జిల్లా కలెక్టర్ వెంకటేష్ అన్నారు. శనివారం కొమరం భీం ఆసిఫాబాద్ జిల్లా కాగజ్ సగర్ ఎల్లా గౌడ్ తోటలో గల ప్రభుత్వ సివిల్ హాస్పిటల్ ను ఆకస్మికంగా తనిఖీ చేశారు. ఈ సందర్భంగా హాస్పిటల్ లోని రోగుల వార్డు,

ఫార్మసీ, ల్యాబ్ , డాక్టర్స్ గదులు, అవచేష్డ్ థియేటర్ తదితరాలను సందర్శించారు. హాస్పిటల్లో సరిపడ మందులు ఉన్నాయా లేవా

అని అడిగి తెలుసుకున్నారు. డాక్టర్లు సమయపాటన పాటించాలని సూచించారు. ఆస్పత్రి ఆవరణలో బురదమయం కావడం తో పలువురు కలెక్టర్ దృష్టికి తీసుకురాగా, వెంటనే స్పందించిన కలెక్టర్ కాగజ్ సగర్ మండల ఎంపీడీవో కోట ప్రసాద్ ను మరమతు చేయించాలని సూచించారు. అనంతరం కలెక్టర్ మాట్లాడుతూ వచ్చా కాలంలో రోగులు ఆరోగ్యం జాగ్రత్తలు పాటించాలని అన్నారు. ఈ కార్యక్రమంలో కలెక్టర్ తో పాటు కాగజ్ సగర్ సబ్ కలెక్టర్, తాజా సిల్వర్ మధునకర్, కోట ప్రసాద్, హాస్పిటల్ సూపర్ ఇండెంట్ కేశవరావు, డాక్టర్లు, సిబ్బంది పాల్గొన్నారు.

ప్రయోగాత్మక ఐదవ ను అందించాలి

నిర్మల్ జిల్లా కలెక్టర్ అభిలాష అభినవ్

నిర్మల్ బ్యూరో, జూలై 26 (జనంసాక్షి) : జిల్లాలో విద్యా ప్రమాణాలను మెరుగుపరచడంపై దృష్టి సారించిన జిల్లా కలెక్టర్ అభిలాష అభినవ్ శనివారం కడెం మండలంలోని ప్రభుత్వ జిల్లా పరిషత్ ఉన్నత పాఠశాలను ఆకస్మాత్తుగా సందర్శించారు. ఈ సందర్భంగా పాఠశాల ప్రాంగణం, తరగతి గదులు, స్టోర్ రూమ్, వంటగది వంటి ప్రాంతాలను కలెక్టర్ పరిశీలించారు. సందర్శనలో భాగంగా కలెక్టర్ స్వయంగా ఏడవ తరగతి విద్యార్థులకు భౌతిక శాస్త్రంలోని దర్శనాలు పాఠాన్ని బోధించి, పటాలు గీయించారు. విద్యార్థుల

దగ్గరుండి జవాబులు తెలుసుకున్నారు. తద్వారా నృజనాత్మకత పెరిగేందుకు ప్రయోగాత్మక విద్య ఎంతో అవసరమని కలెక్టర్ పేర్కొన్నారు. ప్రతిరోజూ అన్ని తరగతుల్లో కనీసం 15 నిమిషాల పాటు చదవడం నేర్పించాలని

ఉపాధ్యాయులకు సూచించారు. అలాగే, కొత్తగా చేరిన విద్యార్థులకు పాఠ్యపుస్తకాలు, నోటుబుక్కులు, యూనిఫార్మలను సమయానికి అందేలా చర్యలు తీసుకోవాలని ఆదేశించారు. పదవ తరగతి విద్యార్థులతో కలెక్టర్ మాట్లాడుతూ సిలబస్ ప్రగతిపై వివరాలు అడిగి తెలుసుకున్నారు. బోర్డు పరీక్షలకు లక్ష్యంగా ఇప్పటి నుంచే చదువులకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలని విద్యార్థులను ఉద్దేశించి అన్నారు. విద్యార్థులకు అందుతున్న మధ్యాహ్న భోజనం, ఇతర పనులపై విద్యార్థులే స్పందించేలా ప్రశ్నలు అడిగాడు. పాఠశాల పరిసరాలను శుభ్రంగా ఉంచాలని కలెక్టర్ అధికారులకు ఆదేశించారు. ఈ తనిఖీలో ఎంపీడీవో అరుణ, ఇతర అధికారులు పాల్గొన్నారు.

న్యాయం కోసం మృతదేహంతో రోడ్లకిన కుటుంబం

రామకృష్ణపూర్, జూలై 26(జనంసాక్షి): తన కూతురు మరణంతో న్యాయం చేయాలని ఓ తల్లి కుటుంబంతో సహా రోడ్లకినీ వేల్చే ఇంటికి రామకృష్ణపూర్ పట్టణం శివాజీ సగర్ చెందిన సింగరేడి ఎస్ అండ్ పిసి ఉద్యోగి గాండ్ల సత్యం తన కూతురు ముద్దసాని లావణ్య తో సహా ద్విచక్ర వాహనంపై పెద్దపల్లి నుండి రామకృష్ణపూర్ కి వస్తుండగా, పెద్దపల్లి సమీపంలో జరిగిన రోడ్డు ప్రమాదంలో గాండ్ల సత్యం అక్కడికక్కడే మరణించగా శుక్రవారం తన కూతురు ముద్దసాని లావణ్య కలెగ్ సగర్ ఆసుపత్రిలో చికిత్స పొందుతూ మృతి చెందింది. లావణ్యకు ఇదే పట్టణానికి చెందిన ముద్దసాని సురేష్ తో సహా నాలుగు సంవత్సరాల క్రితం వివాహం జరిగగా కుటుంబ కలహాలతో గత కొంత కాలంగా స్థానిక శివాజీ సగర్ లోని తల్లితండ్రుల ఇంటి వద్దనే ఉంటుంది. భర్త ప్రవర్తన సరిగా లేకపోవడంతో కోర్టులో విధాకులకు దరఖాస్తు చేసుకోగా, అనుకోకుండా జరిగిన రోడ్డు ప్రమాదంలో లావణ్య మృతి చెందగా తల్లి లక్ష్మి సహా కుటుంబ సభ్యులతో వృత్తి దేహాన్ని లావణ్య భర్త ఇంటికి తీసుకొచ్చి ఆందోళన చేసే ప్రయత్నంలో సమాచారం అందుకున్న పోలీసులు స్థానిక ఏరియా ఆసుపత్రి వద్ద అడ్డుకోగా, కొంత ఉద్రిక్తత నెలకొంది. తన

కూతురును అదనపు కట్నం కోసం అల్లుడి తో సహా కుటుంబ సభ్యులు మానసికంగా వేధించే వారని, కోర్టు వ్యవహారాల విషయంలో పెద్దపల్లి కి వెళ్లి తిరిగి వస్తున్న క్రమంలో రోడ్డు ప్రమాదంలో భర్తతో పాటు కూతురును పోగొట్టుకున్నానని తల్లిదల్లింది. కూతురును మానసిక వేదనకు కారకుడైన ముద్దసాని సురేష్ ను కలిసినగా శిక్షించాలని డిమాండ్ చేసింది. అలాగే వివాహ సమయంలో యాభై లక్షల రూపాయల కట్నంతో పాటు ముప్పై తులాలా బంగారం ముట్ట చెప్పామని తన కూతురు

మరణానికి నష్ట పరిహారంగా కోటి రూపాయలు ఇవ్వాలని తల్లి డిమాండ్ చేయగా పెద్ద మనుషుల జోక్యంతో ఇరవై లక్షల రూపాయలు మృతురాలు తల్లికి ఇస్తామని లావణ్య భర్త, కుటుంబ సభ్యులు ఒప్పుకోవడంతో తిరిగి లావణ్య మృత దేహాన్ని వారి స్వగృహమైన ఓడెలకు దహనం సందర్భాలకు తీసుకెళ్లారు. మృత దేహంతో ఎలాంటి ఆందోళనలు జరగకుండా మండమర్రి సిఐ శశిధర్ రెడ్డి పర్యవేక్షణలో, రామకృష్ణపూర్, మండమర్రి ఎమ్మె రాజశేఖర్ లు హాజరై నిర్వహించారు.

- కూతురు మరణానికి కారకుడిని కలిసినగా శిక్షించాలని తల్లి డిమాండ్
- లటు భర్తను, ఇటు కూతురును కోల్పోయిన ఓ తల్లి ఆవేదన

కక్షసాధింపులో భాగంగానే రోడ్ల రద్దు

- పార్టీలకు అతీతంగా ప్రజలు పోరాడాలి
- నర్సంపేట మాజీ ఎమ్మెల్యే పెద్ది సుధర్శన్ రెడ్డి

నల్లబెల్లి, జూలై 26 (జనంసాక్షి): కక్ష సాధింపు చర్యలో భాగానే నియోజకవర్గంలో మంజూరైన రోడ్ల ను రద్దు చేయాలని ప్రస్తుత ఎమ్మెల్యే దొంతి మాధవరెడ్డి చూస్తున్నాడని నర్సంపేట మాజీ ఎమ్మెల్యే పెద్ది సుధర్శన్ రెడ్డి ఆరోపించారు. శనివారం మండల కేంద్రంలోని బీఆర్ఎస్ పార్టీ కార్యాలయంలో విలేకరుల సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేశారు. ఈ సందర్భంగా పెద్ది మాట్లాడుతూ బీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉన్నప్పుడు ముఖ్యమంత్రి కెసిఆర్ సహకారంతో నియోజకవర్గ అభివృద్ధి కోసం ప్రతి తండాకు బీడీ రోడ్డు సౌకర్యం కల్పించాలనే ఉద్దేశంతో ఎన్నో ఎన్నో డిమాండ్ 242, 260 ద్వారా 53 కోట్ల నిధులతో 74 తండాలకు 37 రోడ్లను మంజూరు చేయించానని తెలిపారు. అట్టి రోడ్లను మాధవరెడ్డి తన సొంత లాభం కోసం రద్దుచేసి గిరిజన ప్రజలకు అన్యాయం చేస్తున్నాడని అన్నారు. పార్టీలకతీతంగా ప్రజలందరూ కలిసికట్టుగా పోరాడాలని బిలుపునిచ్చారు. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం అధికారంలోకొచ్చి రెండు సంవత్సరాలు కాపాస్తున్న నియోజకవర్గానికి తెచ్చిన నిధులు ఎన్నో చెప్పాలని ప్రశ్నించారు. తెచ్చిన నిధుల కన్నా రద్దు

చేసిన నిధుల ఎక్కువ తెలిపారు. టెండర్లు పూర్తిచేసుకుని పురోగతిలో ఉన్న పనులను కూడా రద్దు చేయాలని లిఖితపూర్వకంగా రాసినూ అధికారులపై ఒత్తిడి తెస్తున్నాడని తెలిపారు. తన సొంత ఏజెన్సీ పేరు మీద రోడ్లను మార్పుకొని నాణ్యత ప్రమాణాలు పాటించకుండా ఇష్టానుసారంగా రోడ్ల నిర్మాణాలను చేపడుతున్నారని ఆరోపించారు. మండలానికి తీసుకొచ్చిన అభివృద్ధి పనులను యధావిధిగా కొనసాగించకపోతే ప్రజలతో కలిసి పోరాడుతామని హెచ్చరించారు. ఈ కార్యక్రమంలో బీఆర్ఎస్ మండల పార్టీ అధ్యక్షుడు బాసేత్ సారంగమాజీ, పిసిఎస్ చైర్మన్ చెల్లపల్లి వసులక్ష్మి రావు, మాజీ ఎంపీవ కత్తిరెడ్డి శ్రీనివాస్ గౌడ్, మాజీ మండల పార్టీ అధ్యక్షుడు ఊడుగుల ప్రదీప్ గౌడ్, మండల నాయకులు రాజారాం, గండే శ్రీనివాస్ గుప్తా, తిరుపతి తదితరులు పాల్గొన్నారు.

థాయిలాండ్-కాంబోడియా సరిహద్దు ఘర్షణ

దక్షిణాసియాలో శాంతి,సమృద్ధి యొక్క ఆశలను మబ్బులు కమ్ముకుంటున్నాయి. థాయిలాండ్- కాంబోడియాలో మధ్య సరిహద్దు వివాదం 2025 జూలైలో హఠాత్తుగా ఒక హింసాత్మక ఘర్షణగా మారింది. ఇది అంతర్జాతీయ సమాజాన్ని ఆందోళనకు గురిచేసింది. ఈ యుద్ధం యొక్క మూలాలు శతాబ్దాల నాటి చారిత్రక, సాంస్కృతిక, రాజకీయ అంశాలలో లోతుగా దాగి ఉన్నాయి. ముఖ్యంగా “ప్రీమ్ విహార్” ఆలయం చుట్టూ ఉన్న ప్రాదేశిక వివాదం ఈ ఘర్షణకు మూల కేంద్ర బిందువుగా నిలిచింది. థాయిలాండ్, కాంబోడియా మధ్య వివాదం యొక్క మూలాలు “జైపనివేళిక” యుగంలోని సరిహద్దు నిర్ణయాలలో ఉన్నాయి. 19వ శతాబ్దంలో ఫ్రెంచ్ జైపనివేళిక పాలకులు కాంబోడియాను తమ ఆధీనంలోకి తీసుకున్నప్పుడు, థాయిలాండ్ (అప్పటి సియామ్)తో సరిహద్దు గీతలు అస్పష్టంగా నిర్ణయించారు. 508 మైళ్ళ సరిహద్దు రేఖలోని పలు భాగాలు, ముఖ్యంగా ప్రీమ్ విహార్ ఆలయం చుట్టూ ఉన్న 4.6 చదరపు కిలోమీటర్ల ప్రాంతం, ఈ రెండు దేశాల మధ్య వివాదాస్పదంగా మిగిలిపోయాయి. 11వ శతాబ్దంలో “ఖైమర్ రాజు” సూర్యవర్మన్ నిర్మించిన ఈ శివాలయం కాంబోడియాలోని “ప్రీమ్ విహార్ (ప్రావిన్స్)” మరియు థాయిలాండ్ లోని “సింకెట్ (ప్రావిన్స్)” సరిహద్దులో ఉంది. 1962లో అంతర్జాతీయ న్యాయస్థానం (ఐసీజే) ఈ ఆలయం కాంబోడియా ఆధీనం లో ఉందని తీర్పునిచ్చినప్పటికీ, ఆలయం చుట్టూ ఉన్న భూమి యొక్క యాజమాన్యం గురించి స్పష్టత లేకపోవడం వల్ల ఈ వివాదం కొనసాగుతూ వచ్చింది. ఈ తీర్పును థాయిలాండ్ అంగీకరించినప్పటికీ, స్థానిక జాతీయవాద భావాలు, రాజకీయ ఒత్తిళ్ళ ఈ విషయాన్ని వదేపదే తెరపైకి తీసుకువస్తున్నాయి. ఈ చారిత్రక అసంతృప్తి, సాంస్కృతిక వారసత్వంపై జాతీయవాద పోటీతో కలిసి, ఈ ఘర్షణకు పునాదిగా నిలిచింది.

ఇటీవలి ఘర్షణ యొక్క తక్షణ కారణాలు:

2025 మే నెలలో ఈ సరిహద్దు ప్రాంతంలో జరిగిన ఒక చిన్న ఘర్షణ, ఒక కాంబోడియా సైనికుడి మరణంతో ముగిసింది. ఇది రెండు దేశాలలో జాతీయవాద భావాలను రెచ్చగొట్టింది. ఈ సంఘటన తర్వాత, రెండు దేశాలు తమ సైనిక బలగాలను సరిహద్దులో మోపారబించాయి. జూలై 24, 2025 నాటికి, ఈ ఉద్రిక్తతలు హింసాత్మక సంఘర్షణలు గా మారాయి. ఇందులో ఫ్రోన్స్, రాకెట్లు, ఫిరంగులు, అలాగే థాయిలాండ్ యొక్క ఎస్-16 యుద్ధ విమానాలను ఉపయోగించాయి. ఈ దాడుల్లో కనీసం 11 నుండి 16 మంది మరణించినట్లు నివేదికలు తెలిపాయి. ఎక్కువగా థాయిలాండ్ పౌరులు, సైనికులు మరణించారు. ఇంకా కాంబోడియా వాతమైన వారి వివిధాలను ఆ ప్రభుత్వం ఇంకా ధృవీకరించలేదు. ఈ ఘర్షణలకు ల్యాండ్ మైన్ ల వినియోగం గురించిన ఆరోపణలు మరింత రెచ్చగొట్టాయి. దశాబ్దాల నాటి అంతర్యుద్ధం నుండి మిగిలిపోయిన లక్షలాది ల్యాండ్ మైన్ లు ఈ ప్రాంతంలో ఇప్పటికీ ముప్పుగా ఉన్నాయి.దీనికి తోడు కొత్త గనుల మోహంపై ఆరోపణలు పరిస్థితిని మరింత జటిలం చేశాయి.

సాంస్కృతిక - రాజకీయ గతీశీలత (డ్రైవ్ ఫోర్స్) :

ఈ ఘర్షణ కేవలం భూమి వివాదం మాత్రమే కాదు. ఇది రెండు దేశాల మధ్య ఉమ్మడి సాంస్కృతిక వారసత్వం, జాతీయవాద పోటీ కూడా కారణంగా కనపడుతున్నాయి. “ప్రీమ్ విహార్” ఆలయం, ఖైమర్ సామ్రాజ్యం యొక్క గొప్పతనాన్ని సూచిస్తుంది. ఇది కాంబోడియానకు జాతీయ గర్వానికి చిహ్నంగా ఉంటూ వచ్చింది. అదే సమయంలో, థాయిలాండ్ ఈ ఆలయం తమ సరిహద్దు ప్రాంతంలో ఉందని, ఖైమర్ రాజుల పరిపాలనలో భాగంగా తమకు ఈ ఆలయం ప్రాంగణంలో హక్కు ఉందని వాదిస్తుంది. ఈ సాంస్కృతిక యాజమాన్యం గురించిన పరస్పర వాద, వివాదాలు ఆన్ లైన్ ప్లాట్ ఫారమ్ లలో తీవ్రమైన జాతీయవాద చర్చలకు దారితీశాయి. ఇరు ప్రాంతాల ప్రజల్లో భావోద్వేగాలు పెంచాయి. అది క్రమంగా సాయుధ ఘర్షణలకు దారితీసింది. క్రమంగా ఈ వివాదం రాజకీయ ఘర్షణకు రెండు దేశాల లోని దేశీయ రాజకీయ ఒత్తిళ్లతో ముడిపడి ఉంది. థాయిలాండ్ లో, జాతీయవాద భావనల రాజకీయ నాయకులకు ప్రజల మద్దతును సమీకరించడానికి ఒక సాధనంగా ఉపయోగపడుతున్నాయి. కాంబోడియా లో, ప్రభుత్వం ఈ వివాదాన్ని దేశీయ సమస్య నుండి దృష్టిని మళ్లించడానికి ఉపయోగిస్తుందనే ఆరోపణలు

కూడా ఉన్నాయి. ఈ రెండు దేశాలలోని ప్రభుత్వాలు ఇంకా అధికారికంగా యుద్ధాన్ని ప్రకటించనప్పటికీ కీ, సైనిక చర్యలు, అత్యధికంగా చెరురుమురుగు కాల్పులు, దౌత్యపరమైన వివాదాలు ఈ ఘర్షణ యొక్క తీవ్రతను పెంచాయి.

యుద్ధం యొక్క పరిణామాలు:

ఈ ఘర్షణ యొక్క తక్షణ పరిణామాలు ఇప్పటికీ ఆందోళనకరంగా ఉన్నాయి. థాయిలాండ్ తమ రాయబారిని కాంబోడియా నుండి వెనక్కి పిలిచింది.అలాగే కాంబోడియా రాయబారిని దేశం నుండి బహిష్కరించింది. రెండు దేశాల మధ్య సరిహద్దు క్రాసింగ్ లు మూసివేశారు. ఇది వాణిజ్యం,ఇతర ప్రయాణ సౌకర్యాలపై తీవ్ర ప్రభావం చూపింది. సరిహద్దు ప్రాంతాలలో నివసించే పౌరులు విపరీతమైన భయందోళనలో ఉన్నారు. ఎందుకంటే ... ఈ దాడుల్లో ఎక్కువగా పౌరులే హతమయ్యారు. 28 మంది గాయపడినట్లు ప్రస్తుత నివేదికలు తెలిపాయి. పూర్తి సమాచారం అందితే ఈ సంఖ్య పెరిగే అవకాశం ఉంది. అంతర్జాతీయ సమాజం ఈ ఘర్షణను శాంతియుతంగా పరిష్కరించాలని పిలుపునిచ్చింది. చైనా సమస్యను స్నేహపూర్వక సంభాషణ ద్వారా పరిష్కరించమని రెండు దేశాలను కోరింది, అయితే థాయిలాండ్ అంతర్జాతీయ మద్దతులేదాన్ని తిరస్కరించింది. ఇక్కరాజ్యసమితి శాంతి ప్రయత్నాలు ఇంకా ఫలప్రదం కాలేదు, ఈ ప్రాంతంలో సైనిక బలంగా పెంపు కొనసాగుతోంది. దీర్ఘకాలంలో, ఈ ఘర్షణ దక్షిణాసియా ప్రాంతంలో స్థిరత్వాన్ని దెబ్బతీసే అవకాశం ఉంది. ఆర్థికంగా, సరిహద్దు మూసివేతలు వాణిజ్యాన్ని అడ్డుకున్నాయి. ఈ రెండు దేశాలు కూడా పర్యాటక ఆదాయంపై ఎక్కువగా ఆధారపడుతున్నాయి. ఈ సాయుధ ఘర్షణల మూలంగా రెండు దేశాలలో ఆదాయం తీవ్రంగా దెబ్బతిలింది. మానవీయంగా, ఈ సంఘర్షణ ల్యాండ్ మైన్ల వల్ల ఇప్పటికీ అధిక రిస్కోలో ఉన్న పౌరుల జీవనాన్ని మరింత దిగజార్చవచ్చు. అంతేకాకుండా, ఈ ఘర్షణ యొక్క తీవ్రత పెరిగితే, ఇది అసియా ప్రాంతీయ సహకారాన్ని బలహీనపరచవచ్చు. ఇది ఈ ప్రాంతంలో శాంతి కోసం అలాగే ఆర్థిక సమీకరణకు కీలకమైనది. చివరిగా....థాయిలాండ్ - కాంబోడియా మధ్య ఘర్షణ ఒక చారిత్రక వివాదం యొక్క ఆధునిక రూపంగా మరోసారి తలెత్తింది. ఇది జాతీయవాదం, రాజకీయ ఒత్తిళ్ల వల్ల మరింత తీవ్రమైంది. ప్రీమ్ విహార్ ఆలయం చుట్టూ ఉన్న సరిహద్దు వివాదం ఈ ఘర్షణకు కేంద్ర బిందువుగా నిలిచినప్పటికీ, దీని వెనుక ఉన్న సాంస్కృతిక, చారిత్రక, రాజకీయ అంశాలు ఈ సమస్యను మరింత సంక్లిష్టం చేశాయి. ఈ ఘర్షణ యొక్క తక్షణ పరిణామాలు చూస్తే మానవ నష్టం, దౌత్యపరమైన వివాదం, సరిహద్దు మూసివేత ఇప్పటికీ ఆందోళనకరంగా ఉన్నాయి. దీర్ఘకాలంలో ఈ ప్రాంతంలో స్థిరత్వంలో పాటు ఆర్థికాభివృద్ధి కూడా దెబ్బతీసే ప్రమాదం ఉంది. ఈ సర్వేక్షాన్ని పరిష్కరించడానికి రెండు దేశాలు సంభాషణలను త్వరగా ప్రారంభించి దౌత్యపరమైన మార్గాలను అనుసరించాలి. అంతర్జాతీయ సమాజం, ముఖ్యంగా అసియా తీరంలోని నభ్య దేశాలు కూడా, ఈ ఘర్షణను శాంతియుతంగా పరిష్కరించడానికి సహకరించాలి. చరిత్ర నుండి గుణపాఠాలు నేర్చుకుని, ఈ రెండు దేశాలు సాయుధ ఘర్షణలను వదిలేసి తమ ఉమ్మడి సాంస్కృతిక వారసత్వాన్ని నిలబెట్టుకోవాలి. ఘర్షణలకు శాంతిని, సహకారానికి పునాదిగా మార్చుకోవాలి.

డాక్టర్ కిలాబాలం
రామ్ కి.ఫోర్
9849328496.

హక్కులకై ఉద్యమిస్తే... హత్యాకాండే మిగులుతుంది

6 నెలల మంగ్లో సోడితో మొదలైన కగర్ హత్యాకాండే మారెడుమిల్లి ఎన్ కౌంటర్లో గాజర్ రవి, అరుణ, అజాలను చంపే వరకు కొనసాగింది. చరిత్రలోకి వెళితే ఇప్పటికీ 18 నెలలుగా 57 ఎన్ కౌంటర్లు జరిగాయి. మారెడుమిల్లి ఎన్ కౌంటర్ జరగడానికి ముందు వారం రోజులుగా వాళ్ళు ఉన్న స్థలాన్ని వాళ్ళని బంధిలుగా చేసుకొని ప్రభుత్వం సరెండర్ స్రక్రియ కోసం తీవ్రమైన ప్రయత్నాలు చేసింది. వీటన్ని ముగ్గురిని చంపక ముందే అరుణ, గాజర్ రవి కుటుంబ సభ్యులను కలిగి మీ వాళ్ళు ఎక్కడ ఉన్నారో మాకు తెలుసు మిమ్మల్ని తీసుకెళ్తాం వాళ్ళని సరెండర్ చేయించాలని ఒత్తిడి తీసుకువచ్చారు. కానీ ఏ కుటుంబమూ సహకరించని నేపథ్యం లో నిర్మాణిజ్యంగా చంపేసి ఎన్ కౌంటర్ గా ప్రకటించడం జరిగింది. కగర్ హత్యాకాండలన్ని బాటలకు అని చెప్పడానికి ఇంత కన్నా సజీవ నాష్ట్రం మరొకటి అవసరం లేదు. 1973లో పౌరహక్కుల సంఘం ఆమర్తవానికి ఎలాగైతే నక్సల్బరీ ఉద్యమంపై జరిగిన హత్యాకాండే దోహదపడిందో అనాటి నుండి ఈనాటి వరకు ఎన్ కౌంటర్లకు వ్యతిరేకంగా పౌరహక్కుల సంఘం న్యాయస్థాన పోరాటం ప్రజాపోరాటాల్లో ఉండి ప్రజలతో మమేకమవుతూ ఎన్ కౌంటర్ అంటేనే ప్రభుత్వ హత్య అనే సత్యాన్ని ప్రజలందరికీ అర్థం చేయించింది. ఇప్పుడు అదివాసీ చట్టాలు 1996 పేసా చట్టం 2006 అటవీ హక్కుల చట్టం అమలు కాని నేపథ్యంలో కొనసాగిన అదివాసీ ఉద్యమాలపై కొనసాగుతున్న నర్మింధమే రెండున్నర దశాబ్దాల తరువాత ఆపరేషన్ కగర్ రూపాన్ని తీసుకుంది. మద్యభారతంలో అదివాసీలను అమానవీయంగా తేటాడుతూ హత్య కార్నెర్ల కాలంగే అభివృద్ధిచే దేశ అభివృద్ధిగా ప్రకటించే దీనస్థితికి భారత ప్రభుత్వం దిగజారిపోయింది. దీనికి వ్యతిరేకంగా ప్రజాసంఘాలు, ప్రజాస్వామిక వాదులు గాంతెత్తి ప్రభుత్వం నుండి చట్టబద్ధ పాలన కోసం బలమైన ఉద్యమాన్ని నిర్మించాల్సిన అవసరం ఉంది. ఉద్యమాల తేకపోతే చట్టబద్ధ పాలన పూర్తిగా కరువైపోయి పూర్తిగా నియంతృత్వంలోకి దేశ ప్రజాస్వామ్యం వెళ్ళిపోతుంది. దీన్ని నిలువరించడానికైనా ఆపరేషన్ కగర్ కు వ్యతిరేకంగా బలమైన ప్రజాస్వామిక ఉద్యమాన్ని నిర్మించాల్సిన బాధ్యత మనందరిపైలా ఉన్నది.

నేడు రాష్ట్రంలో, దేశంలో, ప్రపంచంలో ఎక్కడైనా అదివాసీల అస్తిత్వపు అంచులో కొట్టుమిట్టడుతున్నారు. తరతరాలుగా దట్టమైన అడవులు, కొండలతో, జుతువులతో గడిచే అదివాసీల సాంస్కృతిక జీవన వ్యవస్థ వారసత్వం ధ్వంసం చేయబడుతున్నది. వారి స్వయంపాలన, స్వయం నిర్ణయ హక్కు హరించబడటమే గాక సామ్రాజ్యవాద ముసుగులో జరిగే విధ్వంసకర అభివృద్ధిలో దుర్భరమైన జీవనం ఆవిర్భావమవుతుంది. అదివాసీల జీవించే హక్కు నిరంతరాయంగా వేటాడబడుతున్నది. రాజ్యాంగం పేర్కొన్న ప్రాథమిక హక్కుగా ఉన్నటువంటి జీవించే హక్కు కూడా జరుగుతున్న ఆపరేషన్ కగర్ లో పూర్తిగా అణచివేతకు గురవుతున్నది. ఈ నేపథ్యంలో అదివాసీల సాంప్రదాయక పోరాటాలను గుర్తించిన “జ్యోత్యోతి సమితి” అదివాసీల వారసత్వపు హక్కులు, అటవీ వనరులు, హక్కులు తదితర సమస్యలపై 1982 ఆగస్టు 9న జెనివాలో 26 మంది స్వతంత్ర మానవ హక్కుల మేధావులతో వర్మింగ్ గ్రూపుల సమావేశాన్ని నిర్వహించింది. ఇందులో 140 దేశాల ప్రతినిధులు పాల్గొన్నారు. ఈ కమిటీ 1993 నుండి పని సంవత్సరాల పాటు ప్రపంచ వ్యాప్తంగా తిరిగి అదివాసీల సమస్యలను సమగ్రంగా అధ్యయనం చేసి, 1994 నుండి 2014 వరకు జీవన విధ్వంసం అభివృద్ధి అభివృద్ధి, ఆగస్టు - 9న అదివాసీల తెగల దినోత్సవంగా ప్రకటించింది. ఇక్కరాజ్య సమితి అంచనా ప్రకారం ప్రపంచంలో 100 దేశాలలో 5 వేల తెగలకు చెందిన 50 కోట్ల అదివాసీలు 6700 భాషలను మాట్లాడుతున్నారు. మన దేశంలో 461 అదివాసీల తెగలందగా 92% మంది అదివాసీలు నేటికీ అడవి పైనే ఆధారపడి జీవిస్తున్నారు. దేశంలో అభివృద్ధి, ‘వృద్ధిరేటు పెరుగుదల’ పేరిట భూసేకరణ విప్లవి విడిగా జరుగుతున్నది. ఇందుకు పంట పొలాలు, సాగుకు అనుకూలమైన భూమిలంటూ మినహాయింపు ఏమీ లేదు. ‘అభివృద్ధి’, ‘వృద్ధిరేటు పెరుగుదల’ తదితర పేర్లతో సెజ్లు, కారిడార్లు, ఇతర రవాణా మార్గాలు, భారీ ప్రాజెక్టులు, వనసంరక్షణ పార్కులు నిర్మాణాలు, రిజర్వ్ ఫారెస్టు, పర్యావరణ పరిరక్షణ, హరిత హారం, ఆభరణారణ్యాలు మొదలైన వాటికి ప్రాధాన్యత ఇస్తున్నట్లుగా, అందులో భాగంగానే భూ సేకరణ జరుపు తున్నట్లుగా ప్రభుత్వం చెబుతూ వస్తున్నాయి. అభివృద్ధి జరగాలంటే ప్రజలు కొంత ఇబ్బందులను ఎదుర్కోవలసి తప్పదని చెబుతున్నాయి. వ్యవసారణలో ఇవన్నీ ప్రజా వ్యతిరేక చర్యలే. ప్రధానంగా అదివాసీల జీవన విధ్వంసం చర్యలేనని దానిగా ప్రకటింది.

బ్రిటిష్ వలస పాలనకు పూర్వం భారత సమాజంలోని అదివాసీల ప్రాంతాలలో అత్యధ వారికే (అదివాసీలు, గిరిజన తెగలకు) సర్దు హక్కులు ఉండేవి. వలస పాలకుల తమ ఆర్థిక, రాజకీయ, పాలన ప్రయోజనాల దృష్ట్యా అదివాసీలు అప్పటి వరకు కలిగి ఉండి అనుభవించిన వచ్చిన సర్దు హక్కులను వలస పాలకులు రద్దు చేశారు. అప్పటి వరకు తమకు తామే రాజులుగా పాలనాధికారం కలిగి స్వేచ్ఛగా ఉండే అదివాసీల పాలనను తెగలను బ్రిటిష్ వలస పాలన పేరిట చట్టాల పరిధిలోకి తెచ్చారు. చట్టాల చట్టంలో వారిని బంధిలను చేయడం ద్వారా బ్రిటిష్ వలస పాలకులు తమ పాలనా వ్యవహారాలను, అడవులపైన, అటవీ ఉత్పత్తులపై అధికారాలను సుదృఢంగా చలాయించవచ్చునని భావించి, తలపెట్టిన ఆ ప్రక్రియలకు అవాద దేశంలోని స్థానిక కులధారిత భూస్వామ్య వ్యవస్థ అధిపత్య శక్తులు, సంస్థానాధీశులు పూర్తిగా సహకారాన్ని అందించారు. వారి

నేడు రాష్ట్రంలో, దేశంలో, ప్రపంచంలో ఎక్కడైనా అదివాసీల అస్తిత్వపు అంచులో కొట్టుమిట్టడుతున్నారు. తరతరాలుగా దట్టమైన అడవులు, కొండలతో, జుతువులతో గడిచే అదివాసీల సాంస్కృతిక జీవన వ్యవస్థ వారసత్వం ధ్వంసం చేయబడుతున్నది. వారి స్వయంపాలన, స్వయం నిర్ణయ హక్కు హరించబడటమే గాక సామ్రాజ్యవాద ముసుగులో జరిగే విధ్వంసకర అభివృద్ధిలో దుర్భరమైన జీవనం ఆవిర్భావమవుతుంది. అదివాసీల జీవించే హక్కు నిరంతరాయంగా వేటాడబడుతున్నది. రాజ్యాంగం పేర్కొన్న ప్రాథమిక హక్కుగా ఉన్నటువంటి జీవించే హక్కు కూడా జరుగుతున్న ఆపరేషన్ కగర్ లో పూర్తిగా అణచివేతకు గురవుతున్నది. ఈ నేపథ్యంలో అదివాసీల సాంప్రదాయక పోరాటాలను గుర్తించిన “జ్యోత్యోతి సమితి” అదివాసీల వారసత్వపు హక్కులు, అటవీ వనరులు, హక్కులు తదితర సమస్యలపై 1982 ఆగస్టు 9న జెనివాలో 26 మంది స్వతంత్ర మానవ హక్కుల మేధావులతో వర్మింగ్ గ్రూపుల సమావేశాన్ని నిర్వహించింది. ఇందులో 140 దేశాల ప్రతినిధులు పాల్గొన్నారు. ఈ కమిటీ 1993 నుండి పని సంవత్సరాల పాటు ప్రపంచ వ్యాప్తంగా తిరిగి అదివాసీల సమస్యలను సమగ్రంగా అధ్యయనం చేసి, 1994 నుండి 2014 వరకు జీవన విధ్వంసం అభివృద్ధి అభివృద్ధి, ఆగస్టు - 9న అదివాసీల తెగల దినోత్సవంగా ప్రకటించింది. ఇక్కరాజ్య సమితి అంచనా ప్రకారం ప్రపంచంలో 100 దేశాలలో 5 వేల తెగలకు చెందిన 50 కోట్ల అదివాసీలు 6700 భాషలను మాట్లాడుతున్నారు. మన దేశంలో 461 అదివాసీల తెగలందగా 92% మంది అదివాసీలు నేటికీ అడవి పైనే ఆధారపడి జీవిస్తున్నారు. దేశంలో అభివృద్ధి, ‘వృద్ధిరేటు పెరుగుదల’ పేరిట భూసేకరణ విప్లవి విడిగా జరుగుతున్నది. ఇందుకు పంట పొలాలు, సాగుకు అనుకూలమైన భూమిలంటూ మినహాయింపు ఏమీ లేదు. ‘అభివృద్ధి’, ‘వృద్ధిరేటు పెరుగుదల’ తదితర పేర్లతో సెజ్లు, కారిడార్లు, ఇతర రవాణా మార్గాలు, భారీ ప్రాజెక్టులు, వనసంరక్షణ పార్కులు నిర్మాణాలు, రిజర్వ్ ఫారెస్టు, పర్యావరణ పరిరక్షణ, హరిత హారం, ఆభరణారణ్యాలు మొదలైన వాటికి ప్రాధాన్యత ఇస్తున్నట్లుగా, అందులో భాగంగానే భూ సేకరణ జరుపు తున్నట్లుగా ప్రభుత్వం చెబుతూ వస్తున్నాయి. అభివృద్ధి జరగాలంటే ప్రజలు కొంత ఇబ్బందులను ఎదుర్కోవలసి తప్పదని చెబుతున్నాయి. వ్యవసారణలో ఇవన్నీ ప్రజా వ్యతిరేక చర్యలే. ప్రధానంగా అదివాసీల జీవన విధ్వంసం చర్యలేనని దానిగా ప్రకటింది.

బ్రిటిష్ వలస పాలనకు పూర్వం భారత సమాజంలోని అదివాసీల ప్రాంతాలలో అత్యధ వారికే (అదివాసీలు, గిరిజన తెగలకు) సర్దు హక్కులు ఉండేవి. వలస పాలకుల తమ ఆర్థిక, రాజకీయ, పాలన ప్రయోజనాల దృష్ట్యా అదివాసీలు అప్పటి వరకు కలిగి ఉండి అనుభవించిన వచ్చిన సర్దు హక్కులను వలస పాలకులు రద్దు చేశారు. అప్పటి వరకు తమకు తామే రాజులుగా పాలనాధికారం కలిగి స్వేచ్ఛగా ఉండే అదివాసీల పాలనను తెగలను బ్రిటిష్ వలస పాలన పేరిట చట్టాల పరిధిలోకి తెచ్చారు. చట్టాల చట్టంలో వారిని బంధిలను చేయడం ద్వారా బ్రిటిష్ వలస పాలకులు తమ పాలనా వ్యవహారాలను, అడవులపైన, అటవీ ఉత్పత్తులపై అధికారాలను సుదృఢంగా చలాయించవచ్చునని భావించి, తలపెట్టిన ఆ ప్రక్రియలకు అవాద దేశంలోని స్థానిక కులధారిత భూస్వామ్య వ్యవస్థ అధిపత్య శక్తులు, సంస్థానాధీశులు పూర్తిగా సహకారాన్ని అందించారు. వారి

నేడు రాష్ట్రంలో, దేశంలో, ప్రపంచంలో ఎక్కడైనా అదివాసీల అస్తిత్వపు అంచులో కొట్టుమిట్టడుతున్నారు. తరతరాలుగా దట్టమైన అడవులు, కొండలతో, జుతువులతో గడిచే అదివాసీల సాంస్కృతిక జీవన వ్యవస్థ వారసత్వం ధ్వంసం చేయబడుతున్నది. వారి స్వయంపాలన, స్వయం నిర్ణయ హక్కు హరించబడటమే గాక సామ్రాజ్యవాద ముసుగులో జరిగే విధ్వంసకర అభివృద్ధిలో దుర్భరమైన జీవనం ఆవిర్భావమవుతుంది. అదివాసీల జీవించే హక్కు నిరంతరాయంగా వేటాడబడుతున్నది. రాజ్యాంగం పేర్కొన్న ప్రాథమిక హక్కుగా ఉన్నటువంటి జీవించే హక్కు కూడా జరుగుతున్న ఆపరేషన్ కగర్ లో పూర్తిగా అణచివేతకు గురవుతున్నది. ఈ నేపథ్యంలో అదివాసీల సాంప్రదాయక పోరాటాలను గుర్తించిన “జ్యోత్యోతి సమితి” అదివాసీల వారసత్వపు హక్కులు, అటవీ వనరులు, హక్కులు తదితర సమస్యలపై 1982 ఆగస్టు 9న జెనివాలో 26 మంది స్వతంత్ర మానవ హక్కుల మేధావులతో వర్మింగ్ గ్రూపుల సమావేశాన్ని నిర్వహించింది. ఇందులో 140 దేశాల ప్రతినిధులు పాల్గొన్నారు. ఈ కమిటీ 1993 నుండి పని సంవత్సరాల పాటు ప్రపంచ వ్యాప్తంగా తిరిగి అదివాసీల సమస్యలను సమగ్రంగా అధ్యయనం చేసి, 1994 నుండి 2014 వరకు జీవన విధ్వంసం అభివృద్ధి అభివృద్ధి, ఆగస్టు - 9న అదివాసీల తెగల దినోత్సవంగా ప్రకటించింది. ఇక్కరాజ్య సమితి అంచనా ప్రకారం ప్రపంచంలో 100 దేశాలలో 5 వేల తెగలకు చెందిన 50 కోట్ల అదివాసీలు 6700 భాషలను మాట్లాడుతున్నారు. మన దేశంలో 461 అదివాసీల తెగలందగా 92% మంది అదివాసీలు నేటికీ అడవి పైనే ఆధారపడి జీవిస్తున్నారు. దేశంలో అభివృద్ధి, ‘వృద్ధిరేటు పెరుగుదల’ పేరిట భూసేకరణ విప్లవి విడిగా జరుగుతున్నది. ఇందుకు పంట పొలాలు, సాగుకు అనుకూలమైన భూమిలంటూ మినహాయింపు ఏమీ లేదు. ‘అభివృద్ధి’, ‘వృద్ధిరేటు పెరుగుదల’ తదితర పేర్లతో సెజ్లు, కారిడార్లు, ఇతర రవాణా మార్గాలు, భారీ ప్రాజెక్టులు, వనసంరక్షణ పార్కులు నిర్మాణాలు, రిజర్వ్ ఫారెస్టు, పర్యావరణ పరిరక్షణ, హరిత హారం, ఆభరణారణ్యాలు మొదలైన వాటికి ప్రాధాన్యత ఇస్తున్నట్లుగా, అందులో భాగంగానే భూ సేకరణ జరుపు తున్నట్లుగా ప్రభుత్వం చెబుతూ వస్తున్నాయి. అభివృద్ధి జరగాలంటే ప్రజలు కొంత ఇబ్బందులను ఎదుర్కోవలసి తప్పదని చెబుతున్నాయి. వ్యవసారణలో ఇవన్నీ ప్రజా వ్యతిరేక చర్యలే. ప్రధానంగా అదివాసీల జీవన విధ్వంసం చర్యలేనని దానిగా ప్రకటింది.

బ్రిటిష్ వలస పాలనకు పూర్వం భారత సమాజంలోని అదివాసీల ప్రాంతాలలో అత్యధ వారికే (అదివాసీలు, గిరిజన తెగలకు) సర్దు హక్కులు ఉండేవి. వలస పాలకుల తమ ఆర్థిక, రాజకీయ, పాలన ప్రయోజనాల దృష్ట్యా అదివాసీలు అప్పటి వరకు కలిగి ఉండి అనుభవించిన వచ్చిన సర్దు హక్కులను వలస పాలకులు రద్దు చేశారు. అప్పటి వరకు తమకు తామే రాజులుగా పాలనాధికారం కలిగి స్వేచ్ఛగా ఉండే అదివాసీల పాలనను తెగలను బ్రిటిష్ వలస పాలన పేరిట చట్టాల పరిధిలోకి తెచ్చారు. చట్టాల చట్టంలో వారిని బంధిలను చేయడం ద్వారా బ్రిటిష్ వలస పాలకులు తమ పాలనా వ్యవహారాలను, అడవులపైన, అటవీ ఉత్పత్తులపై అధికారాలను సుదృఢంగా చలాయించవచ్చునని భావించి, తలపెట్టిన ఆ ప్రక్రియలకు అవాద దేశంలోని స్థానిక కులధారిత భూస్వామ్య వ్యవస్థ అధిపత్య శక్తులు, సంస్థానాధీశులు పూర్తిగా సహకారాన్ని అందించారు. వారి

ఎన్. నారాయణ రావు
ప్రధాన కార్యదర్శి
పౌరహక్కుల సంఘం

కలల్లో ఉండి పోకలా..!

కలల్లో ఊరిగోపాకు -
అవి నిన్ను
ఆకాశం వైపు లాగుతాయి,
కానీ నేల నుంచి
జారగొట్టి పడేస్తాయి.

చూడుచి
నిన్ను మేలుకొలుపుతున్న గాలి కూడా
కలల మబ్బుల్లో
ముంచేయగలదు.

మెలకువగా ఉండు ఉ
నీ కళ్ళు తెలిచి ఉంచు,
కలలు కన్నా ముందుగా
నడిచే నేలను గుర్తించు.

అప్పుడు మాత్రమే
నీ కలలు
నిన్ను గాయపరచవుచి
నిన్ను గెలిపిస్తాయి.

-బాలాజీ పోతుల
8179283830

వెప్పటం గొప్ప!
కుమతాలతో
ఉద్రేకాలను
రెచ్చగొట్టటం
ముప్పు!

చరిత్ర మార్పుకు
కాళ్ళ చరిత్రను
ప్రేమతో సృష్టించు!

హింస ద్వేషం కాదు
అహింసను ప్రేమను
అందరికీ అందించు!

దండయాత్రల
ప్రత్యక్షఫలం
కాం కానిది!

ఇది సైన్స్ కాలం
సమాజ వృద్ధికి
సైన్స్ ను వాడు!

వృక్షి లాభం కాదు
సమాజ లాభం
పెంపొందించు!

ఉద్రిక్తతలు లేని
సమాజమే
అలోగ్య సమాజం!

ప్రపంచాన్ని
ప్రశాంతంగాఉంచు!
వాడు నాయకుడు!

నాయకుడు!
గతం గతః
తెలుసుకో-కాని
భవిష్యత్ నిర్మించు!
గతాన్ని తప్పి
సోదరభావాలను
ఉద్రిక్త పరచకు!
మానవులంతా
సమానమని

తప్పని లక్ష్యాని
హైదరాబాద్

సంఘ సంస్కర్త, సామాజిక విప్లవకారుడు యుగకర్త డా॥ కత్తి పద్మారావు

మహాకవి డా॥ కత్తి పద్మారావు తొలిదశలో పేరుపొందారు. కుల నిర్మూలన వారి జీవిత లక్ష్యం. పేరుపొందటం వందేళ్ళుగా కుల నిర్మూలన గురించి, కుల వివక్ష గురించి వట్టింపుతోలేదు. పైగా 1985లో ముందుకు వచ్చిన దళిత ఉద్యమాన్ని వ్యతిరేకించారు. పేరుపొందటం భాగంగా కుల నిర్మూలన ఎంత ఆవశ్యకమో డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్, పెరియార్ రామస్వామి నాయకుల, కత్తి పద్మారావు అనేక నిర్దాంత చర్యలు చేశారు. 1985 జూలై 17న కారంచేడులో మాదిగలపై కమ్మవారి దౌర్జన్యం, హత్యాకాండకు వ్యతిరేకంగా రాష్ట్రమంతటా పెద్ద ఎత్తున ఆందోళన ప్రారంభమైంది. అది ఒక ఉద్యమంగా రూపొందినట్లుగా దళిత

మహాసభ ఏర్పడింది. దళిత మహాసభ కు రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శిగా కత్తి పద్మారావు మలుపు తీసుకున్నారు. చారాక్షం నుండి బొద్దం వైపు మలుపు తిరిగిన అవగాహన ఇక అప్పటినుండి చారాక్షం, పేరుపొందటం నుండి మలుపు తిరిగి బొద్దం పరిధిలోనూ, ప్రీవారం అన్నీ దళితవాదంలో భాగంగా సంక్షేమిని, విశ్లేషించి వందల, వేల ప్రసంగాలు, వ్యాసాలు వెలువరిస్తూ న్నారు. జాతీయ, అంతర్జాతీయ వేదికలపై కుల వ్యవస్థ భారత దేశ సామాజిక వ్యవస్థ లో చరిత్రక అంతమని, సమానత్వం సాధించాలంటే, సమ సమాజం రావాలంటే, మొట్టమొదట కుల వివక్ష కుల అణచివేత, క

సంబంధించి అన్ని రకాల జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలని సూచించారు. నేరుగా సంప్రదించలేని వారు షి టీవీ 8712670398 ఫోన్ నంబరుకు లేదా డయల్ 100కు ఫోన్ చేస్తూ సమాచారం అందించాలని వారి వివరాలను కేబీసీగా ఉంచడం జరుగుతుందని ఆ వ్యక్తులపై చట్ట ప్రకారం కఠిన చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుందని ఎస్పీ తెలిపారు. ప్రజలు అత్యవసర సమయంలో డయల్ 100 కి సమాచారం ఇవ్వాలని తెలిపారు.

అప్పుడు వారల్ని వ్యాపిస్తున్నాయి. అంగ్లన్ పార్టీ నుండి సీనియర్ అంగ్లన్ అభ్యర్థులు దన్నూయ్ పార్టీ నుండి గరెబ్లి సింగిల్ డివీ రావు కూడా ఉంటారన్న సూత్రానాబాద్ మండల జిల్లా ఓటాహేటిగా అభ్యర్థులు తమ ముక్కోచదానికి పెద్దపదటంతో గ్రూపాలలో పెద్ద ఎత్తున జరుగుతోంది.

